

PRAŽMOVSKÉ

Červen
2023

ZVĚŇY

č. 2/2023

www.prazmo.cz

ÚVODNÍ SLOVO STAROSTKY

Vážení spoluobčané,

jaro uteklo jako voda. Všichni jsme po zimě vyhlíželi teplé dny a moc se to nepovedlo, to letošní jaro s nimi opravdu šetřilo. A tak jsme se rychle přehoupli do léta. Děti se těší na prázdniny, my dospělí na nějakou báječnou dovolenou. Všichni si ten odpočinek zasloužíme, vždyť doba je pro všechny náročná a umět odpočívat je důležité. Někdo si odpočine doma na zahrádce, někdo s batohem na zádech na horách a někdo se rád jen tak plácne k vodě. Ať už budete trávit dny zaslouženého volna kdekoli, přeji Vám, abyste si ten čas užili, skutečně si odpočinuli a načerpali spoustu sil do další práce.

Jak již bylo avizováno v minulém vydání zpravodaje, dojde v nejbližší době k **rekonstrukci chodníků pod kostelem**. Již byla vysoutěžena stavební firma. Z osmi nabídek podala nejnižší cenovou nabídku firma BLS dopravní stavby Ostrava. Vysoutěžena cena je **1 039 593,43 Kč včetně DPH**. **Na realizaci tohoto projektu se nám podařilo získat účelovou dotaci ve výši 400 000 Kč z rozpočtu Moravskoslezského kraje v rámci dotačního programu „Podpora obnovy a rozvoje venkova Moravskoslezského kraje 2023“.**

V rámci tohoto projektu dojde k úpravě chodníků pod kostelem. Nově opravené chodníky budou dlážděny žulovou kostkou, tak abychom zachovali již započatý celkový ráz všech nových chodníků. Kvůli opravě chodníků byly již dříve odstraněny lípy okolo Kostelní ulice. Současně bychom upravili veřejné osvětlení v této lokalitě včetně protažení až k mateřské školce. Násled-

ně prostor osázíme novou výsadbou květin a keřů a celkově upravíme prostor tak, aby byl důstojným místem jak pro občany, tak pro návštěvníky obce.

Po dobu rekonstrukce chodníků vznikne v prostoru pod kostelem staveniště, které bude řádně označeno. Žádáme všechny, aby dbali pokynů na místě samém.

Další stavba, která již nyní omezuje náš život, je rekonstrukce krajské komunikace III/48414 Krásná – Pražmo. Že práce již probíhají, jste si jistě všimli z dopravního značení v okolí křižovatky u Ondráše. Stavbu provádí Správa silnic Moravskoslezského kraje prostřednictvím zhotovitele Swietelsky stavební s.r.o. Práce budou probíhat až do 25.9.2023 a jsou rozděleny do 3 etap. Nyní se pracuje na dolní Krásné. Sice už nyní je zde omezení tím, že je v těchto místech úplná uzavěra komunikace a auta jedoucí směrem na Frýdlant n. O. musí jezdit objíždkou, ale více nás stavba ovlivní v následujících etapách, kdy se bude komunikace opravovat v bezprostřední blízkosti křižovatky u Ondráše. O aktuálních opatřeních vás budeme bezprostředně informovat. Stavba si současně vyžádala změnu autobusových jízdních řádů. Již nyní jezdí autobusy jinak a další změna nastane od 10. července. Je nutno sledovat aktuální jízdní řády.

Začínající léto je plné krásných květů. I betonové truhlíky u dětského hřiště naproti obecnímu úřadu krásně rozkvetly. Letničky do nich nám věnovala paní Jana Gřundělová, majitelka dárkovky v hotelu Travný. Moc děkujeme.

Michaela Honešová, starostka obce

KRÁTCE

Poplatek za odpad je splatný k **31. 10. 2023** a činí **660 Kč** za osobu a rok. Je stejný pro osoby s trvalým pobytem i pro majitelé chat a chalup. Poplatek je možné hradit v hotovosti v pokladně obecního úřadu nebo bezhotovostní platbou na účet vedený u ČS,

a.s. 1682040329/0800. V případě platby přes účet je potřeba si vyžádat na obecním úřadě variabilní symboly (pro poplatek za psa i pro poplatek za odpad je jiný variabilní symbol), aby se platby správně přiřadily ke konkrétnímu plátcí.

NOVÁ INFORMAČNÍ TABULE

U autobusové zastávky Obecník byla postavena **nová informační tabule**. Současně byla odstraněna vývěska u obchodu p. Kroči. Pro úplnost připomínáme, že další informační tabule, kde můžete najít užitečné informace, najdete:

u holičství, u chodníku poblíž bytovky č. 176 a v Rovni nedaleko večerky.

ORDINACE UZAVŘENA

Ordinace praktického lékaře MUDr. Lenky Carbolové bude v době 1. – 11.8. a 4. -8.9. uzavřena z důvodu čerpání dovolené.

OBĚDY Z MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pro prázdninové přestávce nabízí Mateřská škola Pražmo odběr obědů pro cizí strávníky. Pro seniory obec zajišťuje rozvoz těchto obědů.

ODPADY

Povídání o odpadech se již stalo pravidelnou rubrikou našeho zpravodaje. Jednak tím plníme zákonnou povinnost minimálně jednou ročně informovat občany o odpadovém hospodaření v obci. Vybíráme zajímavé informace a snad přinášíme odpovědi na časté dotazy.

Jak třídit odpad v kuchyni?

Každá třídící domácnost vytrídí za rok zhruba 133 kilogramů odpadu. Pokud to pak detailně rozpočítáme na každého z nás, tak za těch 365 dní vytrídíme každý zhruba 53,2 kilogramů papíru, plastů, skla a nápojových kartonů. Včetně kovů je to pak přes 66,8 kilogramů. A víte, kde přesně v domácnosti vzniká nejvíce odpadů? Světe div se - v kuchyni!

V kuchyni vyprodukuje denně spoustu odpadů. A je to celkem logické... Vždyť většina potravin, které si přineseme domů, je v něčem zabalena. Důvody jsou hygienické, skladovací i marketingové. Denně se nám tak se standardním nákupem dostane do kuchyně i nějaký ten papírový nebo igelitový sáček od pečiva, láhev od vína, PET láhev od limonády nebo plastová vanička od červeňouchkých cherry rajčátek, která jsou, na rozdíl od těch polozralých keříkových, doslova k nakousnutí. Plechovky od konzerv nebo piva jsou pak další samostatnou kapitolou. Tak nějak intuitivně proto situujeme nádoby na tříděný odpad v domácnosti většinou právě do kuchyně. Aby se naše snaha neminula účinkem, podívejme se na nejčastější chyby, kterých se při třídění mnohdy dopouštíme.

Vaničky od masa - do plastů je smíme vytrítit pouze tehdy, nejsou-li od krve, ani jinak zašpiněné. V opačném případě patří do smíšeného odpadu.

PET lahve od oleje - před vhozením do kontejneru na plasty lahev vymyjte od zbytků oleje, ideálně jarovou vodou z nádobí

Polystyrenové termoboxy - pokud neobsahují zbytky jídla nebo nejsou mastné či jinak znečištěné, můžeme je samozřejmě vytrítit do plastů.

Nádobí z varného skla - do kontejneru na sklo nepatří! V kuchyni bývá vystavováno vysokým teplotám, má proto i vyšší teplotu tavení, než klasické sklo. Z toho důvodu nelze varné sklo recyklovat dohromady se sklem klasickým.

Porcelán - stejně jako keramiku nelze ani porcelán recyklovat. Patří do kontejneru na smíšený odpad.

Použité papírové ubrousky - mokré nebo jinak znečištěné papírové ubrousky, kapesníky i utěrky patří do kontejneru na smíšený odpad.

Sáčky od kávy, instantních polévek a dalších sypkých potravin - většinou se jedná o tzv. kombinované obaly, tj. vyrobené z více druhů materiálů. Každý materiál vyžaduje přítom jiné podmínky pro recyklaci, proto tyto kombinované obaly nelze znovu materiálově využít. Své místo mají ve smíšeném odpadu.

Zbytky potravin - v kuchyni jich za jediný den nashromáždíme víc, než si myslíte. Tvoří až třetinu z celkového množství odpadu

z domácnosti. Zbytky rostlinného původu můžeme vytrít do bioodpadu, stejně jako kávovou sedlinu nebo sáčky od čaje. Živočišné zbytky patří do směsného odpadu. Další užitečné informace o třídění a recyklaci odpadu naleznete na www.jaktridit.cz, zajímavé rady a tipy nejen na dietní večeri, ale i jak skladovat potraviny jsou na www.jakvkuchyni.cz.

V ČR třídí odpady už 75 % obyvatel!

Řady lidí, kteří v ČR pravidelně třídí odpad, se loni rozrostly. Už tři čtvrtiny z nás považuje cestu se separovaným odpadem za samozřejmost. Vyšší účast se projevila i na množství vytríděných odpadů. Celková výtěžnost tříděných odpadů přepočtená na obyvatele ČR se zvýšila na 78 kilogramů! Takové jsou výsledky systému EKO-KOM za minulý rok.

23,7 kilogramu papíru, 21,5 kilogramu kovů, 17,2 kilogramu plastů, 15,2 kilogramu skla a 0,4 kilogramu nápojových kartonů. Tolik v průměru vytrídil za loňský rok každý obyvatele ČR. Meziročně jde tak o více než 6kilogramový nárůst. Množství vytríděných odpadů v obcích vloni sice stagnovalo, ale o to více se třídily hlavně kovy a papír prostřednictvím výkupu surovin. Zhruba 7 kilogramů kovů a necelé 2 kilogramy papíru prodal ve výkupně v průměru jeden Čech.

Rostoucí množství separovaného odpadu tradičně následovalo zvyšující se počet nádob na sběr tříděného odpadu. Celkově jich máme v ČR k dispozici již přes 838 tisíc. Jak se zahušťuje sběrná síť nádob, vnímají lidé i kratší docházkovou vzdálenost, což je motivuje ke třídění. Podle průzkumů lidé uvádí, že to k nejbližším nádobám na tříděný odpad mají v průměru jen 87 metrů. V roce 1999, kdy s tříděním odpadů Česká

republika systémově začínala, jsme museli s tříděným odpadem chodit v průměru dvakrát tak daleko. V některých obcích také funguje tříděný sběr do pytlů, které mají lidé přímo v domácnosti. Kromě toho lze v ČR samozřejmě třídít odpady také prostřednictvím výkupu surovin nebo sběrných dvorů.

Komfort pro třídění, dostatek informací a zájem o životní prostředí vloni přivedl další 2 % obyvatel ČR mezi aktivní třídící odpady. Z dřívějších 73 % se podíl třídících obyvatel ČR zvýšil v roce 2022 na 75 %.

Oproti roku 2021 se stalo v ČR odpadem o 1,5 % méně obalů. Množství obalových odpadů tak kleslo o více než 20 tisíc tun. Z celkového množství 1 312 804 tun vzniklých obalových odpadů bylo využito 81 % obalů uvedených na trh v ČR. Konkrétně 71 % bylo recyklováno, dalších 10 % pak bylo využito energeticky. Nejvyšší míry recyklace (91 %) se podařilo dosáhnout u papírových obalů a lepenky, u skleněných obalů (85 %) a u železných (85 %). Velmi dobrou zprávou je, že u plastových obalů se míra materiálové recyklace zvýšila z předchozích 43 % na 46 %.

Systém třídění a recyklace obalů je v ČR dlouhodobě financován firmami vyrábějícími nebo dovážejícími balené zboží. Na konci roku 2022 bylo do systému zapojeno 21 200 výrobců, plničů a dovozců baleného zboží. Tyto firmy prostřednictvím AOS EKO-KOM plní svoji zákonnou povinnost – zajistit pro obaly uvedené na trh v ČR zpětný odběr a využití v zákonem požadované míře. Za to platí do systému poplatky podle množství vyprodukovaných obalů. Z těchto peněz pak EKO-KOM hradí celou řadu nákladů souvisejících s provozem sběrné sítě nádob na třídění, dotříděním a dotřídovacích linkách, recyklací nebo

energetickým využitím vzniklých obalových odpadů. Největší část nákladů představují přímé platby městům a obcím za provoz a obsluhu sběrné sítě a zajištění předání obalových odpadů k využití. Ke konci roku 2022 bylo do systému EKO-KOM zapojeno 6 176 obcí a měst ČR, 99 % obyvatel ČR tak má možnost ve svých městech odpady třídit.

Zatímco v předchozích letech se musel celý sektor vypořádat s dopady koronavirové epidemie, loňský rok byl náročný především díky hospodářské a energetické krizi. Celý sektor se musel vypořádat s výkyvy v poptávce po druhotných surovinách, zpracovatelé pak řešili vysoké ceny energií, obce a odpadové společnosti pak ceny paliv. Reálně tak hrozilo, že se systém třídění a zpracování obalových odpadů omezí. Aby k tomuto scénáři nedošlo, přikročila AOS EKO-KOM k finančním intervencím. S ohledem na výrazné zdražení energie potřebné pro úpravu odpadu a jeho recyklaci se od 1. 7. 2022 postupně navyšovaly platby dotřídovacím linkám odpadů.

Hlavním cílem bylo zachovat stabilní tok vytříděných odpadů z obcí na třídící linky, až po konečné zpracování u recyklátorů tak aby se třídění nemuselo omezit. Dosažené výsledky v recyklaci a využití obalů v minulém roce dokazují, že i přes energetickou krizi se fungování systému podařilo udržet.

Stávající systém nakládání s tříděným odpadem je dlouhodobě rozvíjen a nyní je dostatečně robustní a nastavený přívětivě pro spotřebitele. Je schopen ustát nejen energetickou krizi, ale i splnit nové požadavky a cíle vyplývající z připravovaného evropského nařízení o obalech a dalších norem.

Stabilní systém třídění odpadů a rostoucí zapojení domácností do něj má totiž rozhodující význam nejen pro splnění celorepublikových odpadových cílů, ale i pro životní prostředí.

O společnosti EKO-KOM

Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM zajišťuje provoz systému třídění a recyklace obalových odpadů na základě autorizace vydané MŽP dle zákona o obalech 477/2001Sb. Neziskový systém EKO-KOM funguje na principu aktivní spolupráce průmyslových podniků, měst a obcí, úpravců odpadů a jejich finálních zpracovatelů.

*Lucie Müllerová,
tisková mluvčí EKO-KOM, a.s.,*

A na závěr již jen tradičně pro připomenutí:

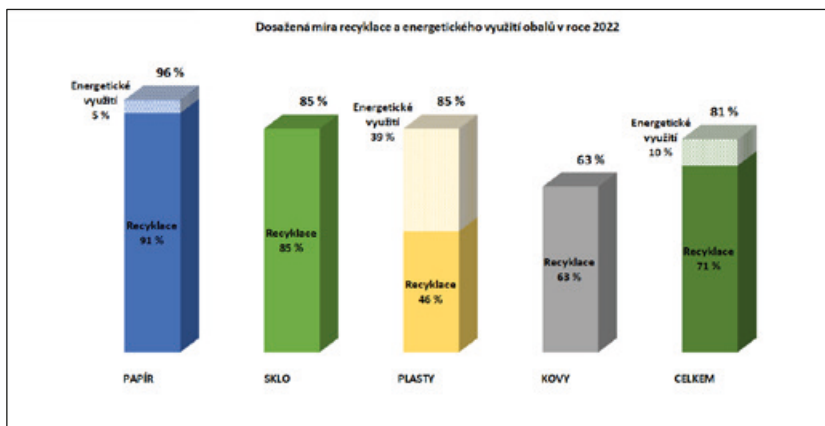
V barevně oddělených nádobách je možné soustřeďovat papír, plast, sklo, kovy, jedlé oleje a textil. Pro ukládání nebezpečného a velkoobjemového odpadu slouží kontejnery na společném sběrném dvoře v Raškovicích.

Stanoviště, kde jsou umístěny kontejnery na papír, plast a sklo najdete: mezi bytovkami, u bývalého obecního úřadu, na Horní ulici, u mateřské školy, v Rovni u večerky a u kravína a u zastávky Obecník. Na kovový odpad jsou kontejnery u bývalého obecního úřadu, v Rovni u večerky a u zastávky Obecník. Nádoby na potravinové oleje jsou mezi bytovkami, u mateřské školy a v Rovni u večerky. U bývalého obecního úřadu je kontejner na textil.

Výsledky systému EKO-KOM za rok 2022

1 312 804 – tolik tun obalových odpadů vzniklo v roce 2022 na tuzemském trhu. Z tohoto celku se jich podařilo v systému EKO-KOM vytrždit a předat k recyklaci nebo energetickému využití 81 %. To je 1,065 milionu tun obalů. Oproti roku 2021 se tedy v ČR vyprodukovalo méně obalových odpadů, ale vytrženo a předáno k využití jich bylo více. Pomyslné nůžky se tedy rozevírají správným směrem.

Většina obalových odpadů, 71 %, byla využita materiálově, tzn. recyklována. Další 10 % vytržiděných obalů pak bylo využito energeticky. Nejvyšší míry celkového využití se podařilo dosáhnout tradičně u papírových obalů, míra recyklace činila 91 % a dalších 5 % bylo využito energeticky. U skla dosáhla míra recyklace 85 % a u kovových obalů 63 %. U ostře sledovaných plastových obalů se míra dosažené recyklace meziročně zvýšila ze 43 % na 46 %, dalších 39 % pak bylo využito energeticky. Celková míra využití plastových obalů dosáhla tedy 85 %. V ČR jsou tříděny a zpracovány i hůře zpracovatelné plasty. U obtížně recyklovatelných plastových obalových odpadů finančně podporujeme jejich dotřídění i zpracování.

V České republice třídí odpady tři čtvrtiny obyvatel. Několik let byla účast na třídění stabilních 73 %, loni se řady třídičů rozrostly. Tato činnost již stala naprostou samozřejmostí pro 75 % obyvatel ČR. Jak vyplývá z nejnovějších průzkumů, nejvíce zastoupení jsou mezi třídiči lidé, kterým není lhostejný stav životního prostředí, ženy, lidé z vyšší třídy a lidé, kteří mají vlastní zahradu. A znovu se potvrzuje, že třídění je ovlivněno i dostupností kontejnerů nebo menších nádob na tříděný odpad.

V přepočtu každý občan ČR loni vytržidil v průměru 78 kilogramů odpadů. Konkrétně to bylo 23,7 kilogramu papíru, 21,5 kilogramu kovů, 17,2 kilogramu plastů, 15,2 kilogramu skla a 0,4 kilogramy nápojových kartonů. Celkem tak každý vytržidil v průměru zhruba o 6 kilogramů více než v roce 2021. Oproti minulým rokům třídili lidé především kovy a papír častěji také prostřednictvím výkupen surovin.

POZVÁNÍ NA KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE

OSTROV
Jana Plodková
Jiří Langmajer
"DOVOLENA ZA TRESTI"
Obec Pražmo vás srdečně zve na
LETNÍ KINO
V ZAHRADĚ HOTELU TRAVNÝ
SOBOTA 29.7.2023 OD 20.30 h
v případě nepříznivého počasí se bude promítat v sále hotelu
KinoNaCestách

Prázdninová zábava
v Hotelu Travný
14.7.2023
od 18.00
DJ TOMÁŠ
Grilování makrel od 17.00

PLACKOVÉ HODY
12.8.2023
PRAŽMO
areál u Sv. Floriána od 15.30 h
Klauni pro děti
VĚRA ŠPINAROVÁ REVIVAL
Workout a Powerlifting TJ SŠTaS Karviná
FM - BAND
Večerní zábava s kapelou SuperFox
Drančoborové placky Opákané kládky Kolače
Maltování na obličej Skákací brad Tělování airbrush
Dobrovolné vstupné

Kulturní den SOPM
NEDELE 20. SRPNA 2023 od 15 hod.
KULTURNÍ AREÁL KAMENITĚ
VYŠNÍ LHOTY
kapela Michal Tulej Revival Band
Taneční sál podřevobudských her
Vstup zdarma
Atrakce pro děti
Hubba
Občerstvení zajištěno
ZRNK Kafe

PUTOVÁNÍ PO VESNICI – sobota 2.9. odpoledne

SPORTOVNÍ DEN SOPM – sobota 9. 9. odpoledne – 11. ročník tohoto sportovního klání se uskuteční tentokrát v Dobré.

DEN REGIONU SLEZSKÁ BRÁNA – sobota 23. 9. odpoledne v areálu zámku v Paskově

Podrobnosti o všech akcích se dovíte z pravidelných informačních kanálů – vývěsky, webové stránky obce, rychlé zprávy, facebookový profil obce.

Na všechny akce Vás srdečně zveme. Pevně věříme, že se na mnohých akcích společně potkáme a budeme se moct společně pobavit, zatancovat nebo si jen tak po sousedsku popovídat.

KNIHOVNA INFORMUJE**Hospodské kvízy**

Naše knihovna byla požádána, zda by se neujala Hospodských kvízů, které by byly pořádány v hotelu Travném. Výzva byla přijata – připravit, vymyslet otázky, zorganizovat průběh. Nesměle doufáme, že jsme se toho zhostili se ctí. Tři páteční večery jsme měli možnost se setkat a potrápít paměť. Obecne si nejlépe vedla družstva s širším rozptylem věkových skupin.

Někdo lépe určoval zákusky a jiný automobilové značky. Někoho potrápily drahokamy, jiného Harry Potter. Úroveň všeobecných znalostí však byla celkově vysoká. Proto doufáme, že se od září zase budeme setkávat v Travném.

*Kateřina Janošíková,
knihovnice*

(z otázky na české ilustrátory)

ČTENÁŘSKÝ KOUTEK

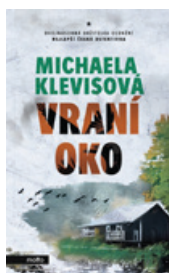
Michaela Klevisová

Narozena 1976 v Praze. Vystudovala žurnalistiku na Univerzitě Karlově a od roku 1997 v tomto oboru pracuje. Je redaktorkou časopisu Cosmopolitan.

Vraní oko

Vyšetřování zavede kriminalistu Josefa Bergmana do chatové osady u řeky na jižní Moravě, kde lišky dávají dobrou noc. V okolních mokřadech vzniká nová ptačí rezervace, kterou tam ovšem místní nechťejí.

Lidé tak mají spoustu důvodů vzájemně se nenávidět. Bergman musí přijít na to, jak vražda podivinského ornitologa souvisí s nedávnou smrtí pražské profesorky. Pravdu znají snad jen ptáci, kteří nerušeně poletují nad hlavami obětí i podezřelých.

Iona Greyová Dopisy, které nikdo nečetl

Píše se rok 1943 a v nálety zničeném Londýně se setkávají dva mladí lidé: nešťastně vdaná Stella a pilot amerického letectva Dan. Ve dnech, kdy si nikdo není jistý tím, co bude zítra, se do sebe bezhlavě zamilují. Chvilky, kdy spolu mohou být šťastní, však trvají jen krátce. Dan odchází bojovat, ale slibuje, že se pro Stellu po válce vrátí. O sedmdesát let později

vhazuje Dan do schránky poslední dopis. Jeden z mnoha, který Stelle poslal na adresu místa, kde spolu měli po válce začít žít, a na které mu nikdy neodpověděla. Otevírá ho však Jess, mladá dívka, která v opuštěném domě hledá úkryt před svým násilnickým přítelem. Když si přečte Danovy nádherné dopisy, rozhodne se, že se ho pokusí vyhledat a pomůže mu jeho ztracenou lásku najít...

Polonca Kovačová

Narozena 1937 v Lublani. Slovinská spisovatelka a překladatelka, oblíbená autorka dětských knížek.

Byliny malé čarodějky

Malá čarodějka Lenka je tak malá, že létá na zubním kartáčku. Přistěhovala se k jedné myši rodnice do starého dubu.

Nyní své nové sousedy, hlavně myšáčka Lolka a jeho sestřičku Loliku, zasvěcuje do tajů lékárnického umění. Probírá s nimi 34 léčivých bylin a o každé poví to nejdůležitější z odborného hlediska a všechno to propojuje příběhem, rozhovory, vtipnými situacemi i recepty, takže si malý čtenář ani nevšimne, co všechno už se dozvěděl. Kouzelnou atmosféru dotvářejí půvabné ilustrace Ančky Gošnikové Godecové.

V červnu nás navštívily děti pražmorské školky a právě o této knížce jsme si povídali.

HISTORICKÉ OKÉNKO

Výňatek z pražmovské kroniky založené před 100 lety

V roce 1914 vypukla světová válka, dnem 1. srpna byla vyhlášena všeobecná mobilisace.

„My tam dlouho nebudeme, brzy přijedeme zpět, vojna nemůže dnes dlouho trvati a snad ještě v posledním okamžiku může se vše zastavit. To přece není možné, aby se svět takovými moderními zbraněmi, jaké máme, bil.“ - Tak se navzájem ještě v naději těšili.

Odešli z domova ti nejlepší a nejschopnější mužové. Nastaly válečné poměry. Zpočátku nebylo zle, bylo všeho hojnost, byly zásoby. Ženy dostávaly podpory. Válka pokračovala a o nějakém ukončení nebylo ani řeči. Odvodů přibývalo, přibíráni byli muži mladí i staří. Stát pochopil, že musí šetřit. Vydána byla nařízení na omezení potravních dodávek pro civilní obyvatelstvo. Byly zavedeny lístky. U zemědělců byly provedeny soupisy osevních ploch a vypočteno kolik má odevzdati. Ustanoveny byly úřední komise, které chodily od stavení ke stavení a kon-

trovaly výmlaty na sýpce a brambory ve sklepe. Ceny životních potřeb stoupaly do neslýchané výše. Lichva, keřství, opanovala svět. Pochybilo šatstva, pochybilo obuvi. Nebylo bavlny. Dítěm ve škole nařizeno sbírat kopřivy. Vytahovány byly kolovraty a vyhledávání lidé s tkaním plátna dobře obeznámeni. Děti sbíraly listí ostružiníku, kterým zásobovali vojenské kuchyně. Státu pochybilo peněz na vedení války. Úřady vyzývaly obyvatelstvo k upisování válečných půjček. Obec Pražmo je chudobná a chová 3% - ní odškodňovací dluhopisy za 11 000K válečných půjček. Mimoto měla Obec nadaci 10 000 K po Petrové. Na obnos tento upsala zemská vláda válečnou půjčku. V jakém stavu se dnes nachází není Obci známo. Nebylo kovů k účelům válečným. Po chalupách byly sbírány svícny, hmoždíře, kotly. Na řadu přišly kostelní zvony i zvonky hřbitovní.

Naštěstí již brzy poté byla válka ukončena a Habsburkové zbaveni moci. Ceny se však již nevrátily a pomalu se ustálily na pěti, deseti i dvacetinásobných než před válkou.

	1913	1918
Hovězí maso 1 kg	1 K 40 h	16 K
Vepřové 1 kg	1 K 60 h	24 K
Telecí 1kg	90 h	14 K
Sádlo	1K60h	40 K
Vejsce kopa (60ks)	2K40h	120 K
Máslo	2 K	40 K
Brambory 100 kg	8 K	100 K
Cukr 1 kg	72 h	16 K
Pivo ½ litru	14 h	1 K 20 h

*Kateřina Janošíková,
kronikářka*

DNES PRO VÁS VAŘÍ PANÍ STAROSTKA

Označit mé dva recepty nějakým velkým vařením bych se určitě neodvažovala. Ale hold tak se tato rubrika jmenuje 😊. Mám ráda rychlé a jednoduché recepty.

ČESNEKOVÁ POMAZÁNKA

V míse umícháme vaničku pomazánkového másla se dvěma obdélníčky měkkého sýra, přidáme 2 lžičce tatarské omáčky. Můžeme (ale není zcela nutné) přisypat jemně nastrohaný tvrdý sýr. Nakonec namačkáme 3-4 stroužky česneku. Mažeme na čerstvé pečivo a ozdobíme čerstvou zeleninou dle vlastní fantazie, chuti a možností.

DROBENKOVÝ KOLÁČ S REBARBOROU

Z 200 g másla, 300 g hrubé mouky a 300 g cukru krupice vytvoříme sypkou drobenku. Polovinu sypké směsi vysypeme na vymazaný plech s vyšším okrajem, na tuto směs nalijeme z 1 litru mléka tradičním způsobem uvařený vanilkový pudink. Na pudink nasypeme jemně nakrájenou rebarboru. Dle možností lze použít i jiné kyselější letní ovoce. Poslední vrstvu tvoří druhá polovina drobenky. Pečeme 50 – 60 min v troubě vyhřáté na 180 °C, až je drobenka světle hnědá. Krájíme a podáváme až po úplném vychladnutí (pudink musí ztuhnout).

DOBROU CHUŤ

OHLÉDNUTÍ ZA ...

Uklid'me naši obec Pražmo

Už poněkoliťaté jsme se přidali k celostátní úklidové akci, nazvali jsme si ji pro sebe Uklid'me naši obec Pražmo. Akce se tentokrát uskutečnila ve dvou dnech. V sobotu odpoledne 15. dubna si účastníci vyzvedli plastové pytle a rukavice a v malých skupinkách pak prošli velkou část obce a sebrali několik pytlů odpadu. Současně skupina pod vedením pana místostarosty Tondy Chalupy posbírala kameny podél chodníku v Rovni. Počasí nám letos přálo, po ukončení sběru odpadu jsme si opekli buřty v areálu u sv. Floriána.

V úterý 18. dubna zorganizoval David Holinka úklid a údržbu multifunkčního hřiště u bytovek. Zde se zúčastnili převážně mladí hasiči, přidali se rodiče s dětmi a obyvatelé bytovek, kteří hřiště užívají nejčastěji.

Odstranili plevel v umělém povrchu, vymetli celou plochu, opravili mantinely a boční síť. Následně byly vyměněny i sítě ve fotbalových brankách.

Je fajn, že se této akci zúčastnili i děti, které na hřiště chodí a občas po sobě nechají nepořádek. Určitě se teď k uklizenému a opravenému hřišti budou chovat zodpovědněji.

Všem, kteří se úklidových akcí zúčastnili, patří velké poděkování. Poděkování patří i těm, kteří naši obec uklízejí průběžně i bez organizovaných akcí. Udržovat pořádek ve svém okolí by mělo být povinností každého z nás.

Pražmovským veselím

To letošní se konalo v sobotu 27. května 2023. Kulturní program zahájilo vystoupení dětí z naší mateřské školy. Po nich se předvedl pěvecký sbor Caro z raškovické školy. Vrcholem kulturního programu bylo vystoupení zpěváka Petra Koláře. Ten přilákal mnoho návštěvníků a jeho vystoupení sklídilo velký potlesk. Po vystoupení se trpělivě fotil se všemi zájemci o společnou fotku. Nakonec k tanci pak hrála až do nočních hodin kapela Blond.

Po děti byly přichystány hry a soutěže během celého odpoledne. Pro ty nejmenší připravila soutěže mateřská školka, děti si mohly nechat pomalovat obličej nebo se povozit na

dětském kolotoči. Malé i velké pobavil klaun s bublinami. Všichni si mohli vyzkoušet podivuhodné hry Jiřího Šebesty nebo aktivity připravené místními skauty. Pro všechny byly zajištěny projíždky na oslíkovi.

Během akce byla vyhlášena tipovací soutěž o co nejpřesnější odhad výšky májky. V kategorii dětí vyhrála Markétka Krausová a mezi dospělými měl nejpřesnější oko Jan Toman.

Program byl letos opravdu velmi pestrý. Všichni návštěvníci si odpoledne užili. K dobré náladě jistě přispělo pěkné počasí a dobré občerstvení, které jako vždy zajišťovali místní hasiči.

Více fotek najdete na tomto odkaze: https://obecprazmo.rajce.idnes.cz/Prazmvske_ve-seleni_27.5.2023/

Reportáž, kterou natočila Beskydská regionální televize můžete shlédnout zde:

<https://youtu.be/rjXXJmzwvQ> . Najdete ji také na obecním webu na facebookovém profilu obce.

Indiánským spaním ve stanu

Jak se již stalo milou tradicí, blížící prázdniny se na Pražmě poznají také tím, že obec pořádá tradiční spaní ve stanu. Tato super akce má dobrou pověst už i za hranicemi obce, a tak se jí účastní nejen pražmovské děti.

Tentokrát jsme se sešli v sobotu 17.června. 22 malých indiánů se rozdělilo na dva kmeny Bizonů a Weyava. Nejprve si všichni vyrobili krásné indiánské čelenky, vymysleli pokřik, a pak už je čekaly opravdové indiánské disciplíny hod nožem na terč a hod oštěpem.

Děti by se v prérii určitě neztratily. Po krátkém odpočinku si opekly párky. S plnými bříškami si indiáni zkusili ještě ulovit divoké prase pomocí střelby z luku, a taky si zkusili rozdělat oheň pouze pomocí březové kůry, chrastí a sirek.

Oběma kmenům se to povedlo, v jiných disciplínách ale nasbírali o 4 body více Bizoni, kteří tak ukořistili první místo. Protože byli ale šikovni všichni indiáni, dostal každý z nich pamětní list a nádhernou dřevěnou truhličku na všemožné indiánské poklady z dílny pana Roberta Skýpaly.

Pak následovala volná zábava plná různých her a čekání na tmu. Po setmění děti vyrazily na očekávanou stezku odvahy. Všechny prokázaly obrovskou statečnost a stezku prošly. Následovalo velké hledání pokladu, který si pak indiáni rozdělili. Menší i větší indiáni

pak zalezli do spacáků, povídali si a velké indiánské dobrodružství zakončili spaním ve stanech. Ráno na všechny čekala obrovská hostina, protože maminky a tatínci nám napekli spoustu výborných bábovek, buchet a závinů.

Moc děkujeme hlavním organizátorům Lence a Romanovi za super akci a těšíme se na spaní ve stanu zase za rok.

Více fotek na jdete na tomto odkaze:
https://obecprazmo.rajce.idnes.cz/Indianske_spani_ve_stanu_2023/

ŠKOLY INFORMUJÍ...

MATEŘSKÁ ŠKOLA PRAŽMO

OHLÉDNUTÍ ZA ŠKOLNÍM
ROKEM V NAŠÍ ŠKOLIČCE

Je tady červen a nezadržitelně se blíží konec školního roku, tak bych se s vámi ráda podělila o zážitky z letošního roku. V září jsme začali pracovat podle vzdělávacího programu Začít spolu a zjistili jsme, že tento program je pro děti to pravé. Děti mají větší možnost volby aktivit podle svých zájmů a činnosti, které si samy zvolí, je tak také více baví a rozvíjí. Děti mají rovněž možnost podílet se vymýšlení aktivit, které by rády dělaly a jejich nápady jsou tak pro ně zajímavé.

V letošním školním roce děti opět mohly absolvovat lyžařský i předplavecký výcvik a moc si to užily.

Předškoláci absolvovali v zimě tři setkání s paní učitelkou z první třídy ze Základní školy Morávka a vyzkoušeli si, co je ve škole bude čekat. Devátáci z Morávky si pak v červnu pro děti připravili různé zábavné soutěže a děti si akci moc užily.

Jednou za měsíc nás ve školce navštívilo divadélko Ententýky se svými výchovně vzdělávacími pohádkami, které jsou vždy interaktivní, poučné, ale také velmi zábavné.

Všichni víme, že je důležité vést děti k lásce ke knihám a čtení a tak paní knihovnice připravila dětem zajímavé besedy.

Téměř každý měsíc se mohli rodiče zúčastnit nějaké akce, kterou si pro ně děti připravily – Jabkohraní, Dlabání dýní, Vánoční párty, Pohádky – O 12 měsíčkách, Červená Karkulka, Vynášení Morany, Pálení čarodějnic s opékáním párků, Besídka pro maminky, Den dětí se smažením vaječiny. Ještě nás čeká pasování předškoláků a den otců. Jsme velmi rádi, že se rodiče s dětmi těchto akcí účastní a mohou se tak společně potkávat.

Dobrovolní hasiči dětem připravili společně odpoledne, kdy si děti vyzkoušely požární poplach a také hašení.

Lyžařský výcvik

Naše pokusy

Návštěva ZŠ Morávka – předškoláci v 1.třídě

Hasiči

Vynášení Morany

Pražmovské veselení

Děti ze školky též vystoupily na vítání občánků, přišly pobavit seniory a připravily si program na Pražmovské veselení.

Ve školce vedeme děti také k tomu, že je třeba se o naši planetu starat a my to můžeme udělat zejména tím, že se budeme starat o naše nejbližší okolí. Proto se každoročně účastníme akce Uklidíme Česko.

Sdružení rodičů uspořádalo pro děti uspávání broučků a karneval.

Prázdninový provoz mateřské školy je od 1. 7. 2023 do 21. 7. 2023 (od 22. 7. 2023 do 1. 9. 2023 je provoz mateřské školy přerušeno) a pak děti přivítáme opět v pondělí 4. 9. 2023.

Na závěr bych ráda poděkovala všem zaměstnancům naší školičky za jejich obětavou práci a starost o „naše“ děti, rodičům za spolupráci, zaměstnancům obecního úřadu, že nám zajišťují teplo.

Všem přeji krásné a pohodové prázdniny.

Vladimíra Nytrová, ředitelka

Den dětí se smažením vaječiny

ŠKOLY INFORMUJÍ...

Základní a mateřská škola Morávka

Při pohledu do kalendáře je jasné, že školní rok 2022/2023 se blíží ke svému cíli. Sluníčko se naplno opírá do oken tříd a děti a žáci již netrpělivě vyhlíží zasloužené prázdniny. Neusínají ale na vavřínech, a i poslední týdny pilně pracují.

Jarní měsíce patří především sportovním aktivitám a výletům, ale nezapomínáme ani na vzdělávací akce.

Den Země

Pátek 21. dubna patřil oslavám Dne Země. Letos spojili své síly žáci napříč ročníky a ve smíšených družstvech plnili v areálu školy úkoly na různá témata z oblasti přírody - například poznávání stromů, poznávání ptáků a jejich hlasů, poznávání hornin nebo třeba také navrhování ekologických opatření k záchraně planety.

V návaznosti na Den Země navštívili žáci 6. ročníku Faunapark ve Frýdku-Místku, kde se seznámili s problematikou odpadků ve volné přírodě. Dostali odpovědi například na otázku, co může v přírodě způsobit vyhozené víčko od PET lahve nebo pohozená sklenice, či jak dlouho se některé materiály rozkládají. Odměnou za splnění úkolů byla pro zúčastněné možnost vejít do výběhu ke slepicím, morčatům nebo nakrmit husu divokou.

Jarní olympiáda a Atletické závody

V květnu se konal druhý ročník Jarní olympiády v Dobré v areálu U Medvěda. V různorodých sportovních disciplínách

se mezi sebou utkali žáci ze ZŠ Dobrá, ZŠ Raškovice, ZŠ TGM Frýdlant nad Ostravicí, ZŠ Baška a samozřejmě žáci ze ZŠ Morávka. Všichni sportovci naši školu vzorně reprezentovali a odměnou jim bylo například 2. místo ve vybíjené (žáci 4.-6. ročníku) a také 1. a 2. místo v hodu na cíl a skocích v pytli (Vítek Král, Josef Soročin). Gratulujeme!

Dne 30. 5. proběhly na stadionu TJ Slezan Frýdek-Místek v rámci akcí DSO RSB atletické závody. Soutěžilo se celkem v pěti disciplínách - sprint 60 a 100m, běh na 800m a 1500m, skok do dálky, hod míčkem

a štafeta 4x 400m. Závodníci byli rozděleni do kategorií podle věku (6. - 7., 8. - 9. třída) a pohlaví.

Ve sprintu na 100m se umístila na druhém místě Rozálie Štěrbová ze 7. třídy a v hodu do dálky se na třetí příčce umístil Jakub Šmahlík z třídy šesté.

Branný závod

Ve středu 17. 5. 2023 proběhl v Raškovicích další ročník branného závodu organizovaný v rámci spolupráce dobrovolného svazku obcí Region Slezská brána a základních škol z jeho území. Družstva zúčastněných škol měla vytyčenou trasu, na které plnila různé úkoly na jednotlivých stanovištích. Celkem bylo připraveno deset stanovišť. Závod se konal za velmi nepříznivého počasí, téměř celou dobu závodu pršelo a žáci kromě běhu a plnění různých úkolů prověřujících jejich dovednosti a znalosti tak navíc bojovali se špatným počasím. Kvůli němu byla v porovnání s minulými ročníky změněna - zkrácena a zjednodušena - trasa závodu.

Preventivní programy

V měsíci květnu jsme se zaměřili na prevenci v oblasti rizikového sexuálního chování. Navázali jsme spolupráci s neziskovou organizací Škola osobního života, jejímž hlavním cílem je inspirovat dospívající mladé lidi k pozitivnímu pohledu na sebe sama,

lidskou důstojnost, lásku či manželství. Naši žáci se seznámili např. s tématy: Jak se rodí rodina, Cesta k dospělosti, Růst a zrání osobnosti, Chození a namlouvání nebo Zdravá sexualita.

Další preventivní programy byly zaměřeny na rizika internetu a komunikačních technologií. V první polovině roku byli s danými nebezpečími seznámeni naši žáci a pedagogové. V měsíci květnu se uskutečnila přednáška pro rodiče. Ti zde získali bližší poznatky o možných nástrahách internetu a možnostech, jak před nimi chránit naše děti, nabídku publikací zaměřujících se na téma prevence v oblasti komunikačních technologií a v neposlední řadě informace kam se obrátit v případě potřeby pomoci.

Projektová výuka

Žáci 5. ročníku se v průběhu dubna a května věnovali projektové výuce se zaměřením na vědomosti o regionu. Pod stejným názvem probíhala také další část projektu DSO Region Slezská brána. Úkolem žáků bylo zpracovat informace o problémech, se kterými se náš region potýká. Naši páťáci si vybrali témata hned dvě, a to problematiku nebezpečného úseku silnice Lipový-Haferník a památná místa na Morávce. Informace o daných tématech sbírali jak z internetu a dostupných tištěných materiálů, tak přímo v terénu (telefony na dopravní inspektorát, beseda s paní starostkou či výšlapy na památná místa).

Vyhodnocení žákovských prezentací proběhlo 23. května v kině Hvězda ve Vratimově. Svého úkolu se kluci a holky z pátého ročníku zhostili velmi dobře a odměnou jim byla plaketa za přínos regionu. Děkujeme za vzornou reprezentaci!

Noc s Andersenem

Kvůli nemocem byla tato oblíbená akce odložena na náhradní termín, ale všichni se dočkali. Především tedy žáci 6. ročníku. Čekala je druhá část adaptačního programu - přes-pávačka ve škole. Tentokrát na téma dobrodružná literatura. Po představení klasických autorů této literatury - J. Verne, E. Štorch, K. May, J. Foglar, M. Polo - si žáci postavili Velkou čínskou zeď a perpetuum mobile z Lega, zastříleli si z luku, rozdělávali oheň pomocí křesadla a mnoho dalšího. Věříme, že i tato akce pomohla třídě k utužení kolektivu a zároveň nenásilnou formou rozvíjela čtenářskou gramotnost.

Ze života osmé třídy

Osmá třída se zúčastnila Mezinárodního dne muzeí a v rámci vstupu zdarma navštívila frýdecký zámek. Nejprve si prohlédli nedávno otevřenou expozici zaměřenou na krásy Beskyd a poté se přesunuli na prohlídku zámeckého okruhu.

Dále se osmá třída zúčastnila dalšího ročníku soutěže Příběhy lidskosti, která mapuje život Jana Amose Komenského, natočením videa a výtvarným zpracováním jeho citátů.

V rámci soutěže Zdravá 5 se z osmáků stali kuchaři. Ze surovin proplacených obchodním řetězcem Albert připravili několik pokrmů na téma "protein". Výrobu fazolových brownies, tortilly, steaku se salátem nebo třeba lívanců s proteinovým shakem poctivě dokumentovali a zpracované video pak zaslali do soutěže.

Výsledky přijímacího řízení na střední školy

I přes veškeré obavy z letošních přijímacích zkoušek se podařilo všem žákům deváté třídy dostat se na školu podle svého výběru. Přejeme jim v další životní etapě mnoho úspěchů!

Martina Matznerová

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ ŠKOLA RAŠKOVICE

Základní škola v Raškovících si připomíná 100 let od zřízení měšťanské školy

Jedna ze základních škol v údolí krásné beskydské přírody, nacházející se v Raškovících v okrese Frýdek - Místek, si letos připomíná 100 let od otevření zdejší měšťanské školy (dnes 2. stupeň). Oslavy výročí školy připadly na dny od 20. do 22. června 2023.

Právě před 100 lety, a to 1. října 1923, byl zahájen provoz první vesnické měšťanské školy v tehdejší politickém okrese Frýdek. Místní obecná škola se tak stala úplnou a žáci mohli

plynule přecházet z národní školy (1. stupeň) na tzv. měšťanku (2. stupeň), aniž by museli docházet do jiné vesnice. Navíc se raškovická škola stala spádovou pro několik sousedních obcí, což platí dodnes (jedná se o Pražmo, Vyšní Lhoty, Krásnou). Svě útočiště měšťanská škola získala v budově bývalého zámku po hrabatech Pražmech, ve které se také nacházela panská hospoda. Na podzim zde zahájilo tříleté studium měšťanky prvních 63 žáků.

V letošním školním se v raškovické základní škole vyučuje v 22 kmenových třídách (12 na 1. stupni a 10 na 2. stupni). Aby se mohlo vyhovět aktuálnímu nárůstu žáků a větší poptávce možnosti docházky na zdejší školu, bylo v letech 2019-2020 přikročeno k výstavbě 3. patra v prostorech tzv. nové budovy školy, jež byla postavena v 60. letech 20. století. Škola tak získala hned několik nových kmenových učeben včetně reprezentativní místnosti tzv. modrého salónku pro konání pedagogických porad, seminářů či konferencí. Zároveň tato místnost plní funkci školní knihovny. K výuce slouží hned několik odborných učeben – počítačová, jazyková, učebna fyziky a chemie, hudebna, dílna, cvičná kuchyň, skleník, lesní učebna. Součástí školy je rovněž jídelna, tělocvična, posilovna či sportovní hala.

V průběhu devíti let na naší škole provází žáky tři základní pilíře, o které se ve výuce opíráme: etické hodnoty, ekologie a sport. Etická výchova je vyučována v 6., 8., 9. ročníku a vybraných třídách na 1. stupni (letos například ve 2. ročníku). Naším cílem je pracovat s dětmi tak, aby z nich vyrostli morálně zralí lidé, již jsou schopni empatie, kreativity, zdravým sebevědomím nebo prosociálními formami chování. Dalším zaměřením školy je ekologie. Náplň výuky je směřována v duchu školního vzdělávacího programu „Cesta k přírodě“, proto se už několik let aktivně a úspěšně účastníme nejrůznějších ekologických aktivit a především spolupracujeme na projektu Ekoškola. Mezinárodní titul Ekoškola naše škola v roce 2022 opět obhájila, za což se zasloužil především Ekotým. Velmi oblíbené akce Ekotýmu mezi dětmi i pedagogy jsou kupříkladu Den stromů, Den vody či Den Země. Tyto dny jsou příležitostí k poznávání nejen přírody, ale třeba spolužáků

i učitelů z jiného úhlu. Třetím pilířem školy je sport, o který „pečují“ především tělocvikáři. Jsou to aktivní a nadšení sportovci, kteří se snaží dětem předat lásku k pohybu prostřednictvím různých turnajů, soutěží i her. Ti nejlepší sportovci jsou pak odměněni účastí na soustředění, jež se v letošním školním roce konalo dvakrát (v září a květnu) ve Vyšních Lhotách. Tyto tři pilíře „raškovické pedagogiky“ tvoří celek, jehož úkolem je z dětí vychovávat zralé a zdravé jedince připravené do praktického života.

Nedílnou složkou školy je školní poradenské pracoviště poskytující poradenské služby jak žákům, tak rodičům. Jeho hlavní náplní je podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávacími problémy nebo aktuálně začleňování žáků z Ukrajiny. Tým poradenského pracoviště tvoří dva speciální pedagogové, výchovná poradkyně, metodička prevence a kariérní poradkyně. Speciální pedagogové se věnují dětem v předmětu spe-

ciální pedagogická péče, kde mají v malém kolektivu dětí možnost individuální výuky. Mimo to zajišťují předmět pedagogické intervence jako podporu vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v jednotlivých vyučovacích předmětech. Výchovná poradkyně obstarává komunikaci s pedagogicko-psychologickou poradnou, rodiči, dětmi, třídními učiteli a všemi vyučujícími. Je nepostradatelnou osobou v zabezpečení kvalitní výuky pro všechny děti. Aby mohla probíhat kvalitní výuka, je třeba zajistit u dětí pocit bezpečí a pohody – o to se stará metodička prevence, která nejen v hodinách výchovy ke zdraví vede děti ke zdravému třídnímu klimatu. Na ty navazují třídnické hodiny s jednotlivými třídními učiteli probíhající jednou měsíčně. Tento způsob třídnických hodin se nám osvědčil, protože se nejenže vyřídí zásadní organizační záležitosti, ale též aktuální problémy a vyjde rovněž čas na hry a aktivity.

Pedagogové se snaží žáky podporovat ve všem, co jim jde a baví je. Naší filozofií je motivovat děti na sto procent, a i když někomu nejde určitý předmět, neznamená to, že nemůže vyniknout v jiné oblasti. Toto nastavení nese své plody, jelikož se naši žáci úspěšně účastní řady soutěží a olympiád, ve kterých obsazují přední místa. Za všechny jmenujme například matematickou olympiádu, biologickou olympiádu, historické soutěže, umělecké soutěže (výtvarné, hudební, recitační), soutěže z cizích jazyků, atd. Pravidelně a s úspěchy se zapojujeme do vědomostní soutěže Křížem krázem Slezskou branou. Dále organizujeme soutěže regionu Slezské brány – Branný den, Minivolejbal, Mistrovství školek. Tradicí na naší škole je spolupráce s místní knihovnou. Knihovna si pro žáky připravuje nejen zajímavé literární lekce, ale také zajímavé soutěže z oblasti místopisu a historie.

V rámci mimoškolní činnosti je zajištěno mnoho kroužků, abychom mohli pokrýt rozličný zájem dětí. Vlakovou lodí „odpolední výuky“ je školní pěvecký sbor CARO a sbor Klíček pro mladší žáky. Pod vedením zkušené sbormistryně a klavírní korepetitorky se dětem dostává té nejlepší hudební průpravy, a to se potvrzuje v mnohých soutěžích a hudebních přehlídkách – naposledy v prosinci 2022 na soutěži Prague Advent and Christmas Choral Festival, kdy raškovičtí sboristé získali nejvyšší ocenění - Zlaté pásmo. Z estetických kroužků škola nabízí divadlo, ve kterém se žáci učí nejen klasickou jevištní průpravu, ale též improvizaci. Ve čtenářském kroužku děti sdílí informace o přečtených knihách, stávají se aktéry literárních dílen anebo secvičují scénické čtení. Žurnalistický kroužek nabízí možnost talentovaným žákům ve psaní, kdy prostřednictvím tvorby školního časopisu se naučí vytvářet základní rubriky periodik – úvodník, rozhovory, sportovní zprávy, reportáže nebo komiks. Mimo to působí ve škole ještě keramika, výtvarný a taneční kroužek. Pro žáky 9. ročníku je nabízen kroužek komplexní cvičení z českého jazyka a cvičení z matematiky jako příprava na přijímací zkoušky na střední školy. V těchto „přípravkách“ se snažíme s žáky souhrnně opakovat a taky pravidelně cvičit státní testy Cermat. Jedině pravidelným cvikem si osvojí

system tamních zadání. Tato průprava k přijímačkám se vyplácí a žáci jsou bez větších problémů přijati na vysněné školy. To samé platí pro uchazeče studia šestiletých gymnázií z řad žáků 7. ročníku.

Ač by se někomu mohlo zdát, že je škola v Raškovicích téměř zapomenuta „tam kajsik pod Prašivou“, opak je pravdou. Raškovická základní škola hrdě a sebevědomě právě slaví svou „stovku“ a je připravena na současné společenské výzvy, nové trendy v pedagogice i změny ve školní agendě. Pokud budete mít zájem, oslavte školní narozeniny s námi. Oslavy výročí 100 let existence měšťanské školy proběhly od úterý 20. do čtvrtka 22. června 2023 v prostranství před školou, kde byl kulturní program, stánky s výrobky dětí a bohaté občerstvení. V prostorech školy byla připravena prohlídková trasa, jejímž pomyslným vyvrcholením byla výstava o historii školy.

Jménem školy děkuji obci Pražmo a jejímu vedení v čele s paní starostkou Michaelou Honešovou za podporu školy, školního sboru, aktivit školy během posledních let finančně, ale také fyzicky osobní přítomností na akcích. Věříme, že i do další stovky školy nejen měšťanské zůstane naše spolupráce otevřená a nastavená.

Hana Kachtíková a Pavel Březinský

ZE ŽIVOTA SPOLKŮ

Mladí včelaři navštívili Morávku

Je sobota 29. dubna 7,45 hod a na parkoviště před ZŠ Morávka přijíždí první účastníci oblastního kola „Zlatá včela“. Organizaci této soutěže se pro rok 2023 zhostila ZO ČSV z.s. Morávka. Do soutěže se přihlásilo celkem 14. Včelařských kroužku mládeže z celého Moravskoslezského kraje v celkovém počtu 80 dětí rozdělených do dvou, věkových kategorií. Mladší – žáci 2. – 5. třídy a starší od 6. po 9. třídu ZŠ. Cílem soutěže je umožnit členům včelařských kroužků mládeže porovnání teoretických znalostí a praktických dovedností při práci v kroužku a motivovat je k dosažení dalších úspěchů. Po prezenci, předání triček s logem Zlaté včely, sponzorem Moravskoslezským krajem a ubytování v tělocvičně ZŠ došlo k nástupu všech zúčastněných na ploše tenisového kurtu, kde došlo k oficiálnímu zahájení soutěže za účasti zástupců obcí Morávka, Raškovice, Krásna a Pražmo, zástupce RV ČSV a OV ČSV Frýdek Místek, vedení ZŠ Morávka a všech členů organizačního štábu. Součástí oficiálního zahájení bylo taktéž otevření obálky s testovými otázkami. Pak se soutěžící rozdělili do čtyř skupin, kde v učebnách absolvovali písemný test včelařských znalostí. Dalšími soutěžními disciplínami byly - praktická část, kde soutěžící měli popsat a prakticky ukázat práci ve včelstvu, botanika – určení deset rostlin a jejich rodové a druhové jméno, pomůcky – určení a popis dvaceti pomůcek vybraných podle určeného seznamu a poslední disciplína mikroskopování – určení a popis preparátů včely medonosné. Pětihodinový maraton soutěží byl přerušen pouze přestávkou na oběd, kde

se podávala čočková polévka a hovězí plátek s rajskou omáčkou a těstovinami. Po skončení oficiální soutěže a malé svačince pokračoval program sportovním odpolednem, o který se postarali zástupci sboru dobrovolných hasičů z Morávky, kterým patří velké poděkování, protože tato akce měla u dětí velký ohlas. Po večeři děti navštívil místní klaun pan Vašut se svou bublinkovou šou a dalšími soutěžemi, které se taktéž velmi líbily. Úspěšný den jsme ukončili ve 22,00 hod večerkou.

V neděli 30. dubna se děti po vydatné snídani a vyklizení nocležny (tělocvičny) přemístili do asi deset minut vzdáleného hotelu Partyzán, kde pokračoval ve velkém sále druhým dnem další program oblastního kola „Zlatá včela 2023“. Na úvod seznámil všechny přítomné s historií obce Morávka a blízkého okolí historik pan Bystřičan, pak následovalo vystoupení malého divadla paní Mikušové, no a konečně přišla řada na to, co musí každá soutěž obsahovat, a to je vyhlášení výsledku. Napřed bych se chtěl ještě zmínit o umístění mladých včelařů z VKM Morávka. Všichni soutěžili ve starší kategorii s následným umístěním. Na pěkném šestém místě s možností postupu do celostátního kola jako druhý náhradník se umístil Richard Maděříč, který zároveň obdržel cenu za maximum obdržených bodů v kategorii včelařské pomůcky. Na jedenáctém místě se umístil Jakub Mojžíšek a hned za ním na místě dvanáctém Jan Vlček. Ve starší kategorii soutěžilo celkem dvacet mladých včelařů. Členům našeho kroužku chci poděkovat za hezké umístění

a vzornou reprezentací obce Morávka. Před samotným vyhlášením vítězů obdržel každý soutěžící medaili a tašku s logem ZV, ve které měli upomínkové předměty, které darovali tito sponzoři - ČSV, Moravskoslezský kraj, obce Morávka, Raškovice, Krásná a Pražmo, Lesy ČR, OO ČSV Frýdek – Místek, včelí obchůdek Chlebovice, Lesy Beskydy, AVOS – Antonin Vahala, PSNV, Vital plast, Fa Sapák, Fa Sruby Pacák a MKpak s.r.o.

VÝSLEDKY SOUTĚŽE

Mladší kategorie:

1. Rebeka Macháčová - VKM Košařiska
2. Tomáš Macháč - VKM Košařiska
3. Tereza Veverková - VKM Oderské vrchy

Starší kategorie:

1. Jan Kopáček - VKM Apis Bruntál
2. Michal Bojko - VKM Košařiska
3. Filip Bálint - VKM Apis Bruntál
4. Kristýna Wiszczorová - VKM Košařiska

Do celostního kola soutěže „Zlatá včela“, které se uskuteční ve dnech 9. 6. – 11. 6. 2023 na SOUV v Nasavrkách postoupili první čtyři ze starší kategorie. Přejeme jim hodně úspěchů

Přehled VKM, které se zúčastnili soutěže „Zlatá včela“ 2023.

- VKM – LUBNO
- VKM – ROPICE
- VKM – TŘINEC
- VKM – VŘESBEE VŘESINA
- VKM – MORÁVKA
- VKM – FRÝDEK – MÍSTEK
- VKM – BYSTRICE
- VKM – MEDAŘÍCÍ KOPŘIVNICE
- VKM – VČELAŘÍCI RYCHVALD
- VKM – APIS BRUNTÁL
- VKM – AMBROŽÍCI HAVÍŘOV
- VKM – KOŠAŘISKA
- VKM – MOSTY U JABLUNKOVA
- VKM – ODESKÉ VRCHY

Závěrem chci poděkovat všem sponzorům, vedoucím VKM, vedení ZŠ Morávka, dobrovolným hasičům Morávka, Martinu a Petrovi Bujokovým a všem organizátorům soutěže, kteří věnovali svůj volný čas skvělé věci. O budoucnost včelařů nemusíme mít starost. Přejí všem hodně úspěchů.

*Václav Uhrek - vedoucí VKM Morávka,
organizátor soutěže*

VK RAŠKOVICE z.s. (volejbal, ASPV)

www.vkraskovice.cz, @vk_raskovice, @VkRaskovice

Sezóna 2022/2023

Vážení a milí příznivci volejbalu blíží se nám závěr letošní sezóny, která proběhla v plném nasazení všech hráčů a hráček, trenérů, organizátorů a rodičů. Divácká účast z řad rodičů a dalších příbuzných nám pomohla v mnoha vyjatyých utkáních ať už v rámci Českého

poháru kadetek, Mistrovství České republiky mladších žákyň, ale i dalších akcích.

Děkujeme všem za podporu a přízeň. Děkujeme trenérům za jejich obětavou práci ve svém volném čase a hráčům a hráčkám za reprezentaci klubu a obce na všech akcích, kterých se zúčastnili.

Přehled kategorií a výsledků

Kategorie	Počet Hráčů/ hráček	Trenéři	Tréninky	Soutěž	Výsledky/ místo/ počet týmů
Mladší příprava 1.-3.třída (nar.2013-15)	20	M. Muroňová P. Novotná	PO 15.00-16.30	BMV 20.11. 23 BMV 26.2. 23 BMV 27. 5. 23 BMV 3.-4.6. 23	
Starší příprava 3.-4. třída (nar. 2013-2014)	12	V. Sonnek V. Hlisnikovský	PO, ČTV 15.00-16.30	BMV 20.11. 23 BMV 26.2. 23 BMV 27. 5. 23 BMV 3.-4.6. 23	
Mladší žačky B „Hvězdičky“ 5.-6.třída (nar. 2011-2012)	24	J. Sonnek V. Kurečková	PO, ČTV 15.00-16.30	BMV 20.11. 23 BMV 26.2. 23 BMV 27. 5. 23 BMV 3.-4.6. 23 OP trojky 10/22-03/23 Letní pohár 04/22-06/23	17.a 24./24 Hraje se
Mladší žačky A „Hvězdy“ 6.-7. třída (nar.2011-2009)	16	Š. Sonnková B. Ivánková	PO, ČTV 15.00-16.45 PÁ 18.00-19.30	OP trojky 10/22-03/23 Letní pohár 04/22-06/23 OP šestky 10/22-05/23 KP šestky 10/22-04/23 MČR U14 - kvalifikace 22.-23.4. 23 Raškovice, MČR U14 -1. kolo 1.-2. 4./23 Bílovec	3. a 7./24 Hraje se 11./13týmů 3./19 týmů 87 týmů 4./8týmů sk 40 týmů 8./8týmů sk
Starší žačky B „Kometky“ Starší žačky A „Kometry“ 8.-9. třída (nar. 2009-2008) Kadetky (nar. 2006-2007)	20	Š. Sonnková B. Ivánková	PO, ČTV 16.30-18.15 PÁ 18.00-19.30	OP šestky U16 10/22- 05/23 OP šestky U18 11/22- 05/23 KP šestky U16 10/22- 03/23	7./13týmů 2./4týmy 6./27týmů

Kadeti (nar. 2006-2007) Starší žáci 8.-9. třída (nar. 2008-2009) Mladší žáci 5-7. třída (nar. 2010-2012)	15	V. Sonnek S. Novotný M. Šprla	PO, ČTV 16.30-18.00 PÁ 18.00-19.30	OP čtverky U18 KP šestky U16 OP trojky U14 Letní pohár trojky	4./4týmů 16./20týmů 13./24týmů Hraje se
Juniorky U20 (nar. 2004-2005) Ženy U22 (nar. 2002-2003)	10	J. Sonnek V. Hlisenkovský	PO 17.30-19.00 ČTV 16.45-18.15	Český pohár U20 KP ženy	20./30týmů 8./11týmů
Muži A Muži B	10 12			OP muži OP muži	1./8týmů 7./8týmů
Ženy	12			OP ženy	2. /4týmů
Smišený tým mužů a žen				RBVL	2./24týmů

Volejbalový kemp

hráčů a hráček VK Raškovice v rámci přípravy na následující sezónu 2023/2023 proběhne v areálu antukových kurtů a ve sportovní hale v těchto termínech:

- 6.-10.8.2023 - mladší žáci a žačky, ročník 2011-2013
- 13.8.-17.8. 2023 - starší žáci, starší žačky, kadeti a kadetky, ročník 2010-2008

Pozvání

19. srpna Pohár Jaromíra Vybírala – turnaj žen a juniorek
20. srpna Memoriál Josefa Saláta – turnaj mužů a juniorů

a na oslavy

70 let založení volejbalového oddílu v Raškovicích,
které vyvrcholí v sobotu 19.8. 2023

v areálu antukových kurtů v rámci konání turnaje žen Poháru Jaromíra Vybírala
V odpoledních a večerních hodinách se můžete těšit na bohatý kulturní program.

Poděkování

Za finanční podporu a dary velmi děkujeme především obci Raškovice a dalším okolním obcím Pražmo, Vyšní Lhoty a Krásná.

Bez dotací z Moravskoslezského kraje a ČUS, NSA, ČVS a MS KVS by nebyla naše práce s mládeží v takovém rozsahu možná. Děkujeme.

Děkujeme za sponzorské příspěvky a dary na činnost během sezóny a na uspořádání tradičních turnajů v Raškovicích firmám Saft Ferak a.s., Radegast, Veidec s.r.o., ZO OS KOVO Saft Ferak a.s., Color Steel s.r.o., Hyundai, IMITS-ICT s.r.o, Dudka metal s.r.o.

Nabídka

V případě zájmu široké veřejnosti je možné mimo tréninkové jednotky a plánované akce využít pro sportovní činnost na základě rezervace a úhrady hodinové nebo celodenní sazby antukové volejbalové kurty, beach volejbalový kurt, ping-pong – vše v areálu TJ Sokol Pražmo-Raškovice. Kontakt: www.vkraskovice.cz .

Členové VK Raškovice mohou všechna uvedená sportoviště využívat zdarma v případě celodenní akce se slevou. Rezervace je však nutná.

Veškeré informace o dění VK Raškovice z.s. můžete najít na www.vkraskovice.cz , na sociálních sítích Instagram [@vk_raskovice](https://www.instagram.com/vk_raskovice) a na facebookové stránce [@VkRaskovice](https://www.facebook.com/VkRaskovice).

Za VK Raškovice Šárka Sonnková

ADÁMKOVA VILA RAŠKOVICE

CO SE DĚJE V ADÁMKOVÉ VILE NA JAŘE?

Dovolte nám, abychom vás pozdravili z Adámkovy vily a popřáli vám voňavé a krásné jaro. Na vlně zkrášlování, hýčkání a vůně se neseme každý poslední pátek v měsíci. Klientky si dopřávají jemnou masáž rukou a obličeje, denní líčení, které provádí paní Monika a paní Ivana. Klienti jsou zvaní samozřejmě také, ale zatím nikdo z nich neprojevil o tuto relaxační a zkrášlovací hodinku zájem. Tráví tento čas po svém.

S jarem neodmyslitelně souvisí Velikonoce, ať už se slaví v křesťanském duchu, nebo jako svátky jara. Rozhodně k tomu patří příprava jarní a velikonoční výzdoby, malování kraslic, příprava zeleného osení a zdobení květináčů. Letos o Velikonocích přihopkal také živý králíček, byla s ním velká legrace. Během kreativních činností si čteme o tradicích s Velikonocemi spojených, povídáme si o tom, jak se slavilo u klientů doma a vyprávíme si veselé historky.

Slavily se samozřejmě také narozeniny a MDŽ. Už je tradicí, že na slavnostně prostřeném stole čekají na oslavence a jejich hosty chlebičky, jednohubky, zákusky nebo dort, květiny, káva a také slavnostní přípitek. Mezi oslavence tohoto jara patřily paní Svaťa, paní Andělka a paní Jiřinka. Všem to náramně slušelo a velmi dobře se bavily.

Na pravidelném dopoledním programu se scházejí klienti v plném počtu, někomu vyhovují jen některé činnosti, jiní zase chodí na všechny. Mezi nejoblíbenější patří Filmové středy, páteční Hodina s knihou a hry, jako Bingo, Člověče nezlob se, AZ kvíz. Při kreativních činnostech tvoříme nejen tematickou výzdobu, ale také práníčka a drobné předměty pro radost.

Letos jako každý rok přilétly do vily čarodějnice, kouzelnice a dívky na kostěti, které to vzaly jako mezipřistání svého sletu Čarodějnic. Rozdávaly odpolední tematicky ozdobené svačinky.

Pro klienty Adámkovy vily se připravují další tradiční akce, jako je Smažení vaječiny, letní zahradní párty, sportovní klání, takže je věru, na co se těšit.

REGION SLEZSKÁ BRÁNA

Naše obec v Dobrovolném svazku obcí Region Slezská brána

Slyšeli už jste o Dobrovolném svazku obcí Region Slezská brána? Víte, co pro naši obec udělal? Co aktuálně řeší, nebo co má v plánu? Pokud jste alespoň jednou odpověděli ne, čtěte dál.

Jestli už jste někdy zkoušeli Dobrovolný svazek obcí Region Slezská brána (DSO RSB) hledat a nenašli jste jej, poradíme Vám. Nachází se okolo Vás. Jeho prostor je totiž rozložen na území 17 obcí, mezi které patří: Paskov, Kaňovice, Řepišť, Sedlišť, Sviadnov, Václavovice, Vratimov, Žabeň, Dobratice, Krásná, Morávka, Nižní Lhoty,

Nošovice, Pražmo, Raškovice, Vojkovice a Vyšní Lhoty.

Zájem obcí o sebe, i o své okolí, se zasloužil o vznik sdružení obcí, které si navzájem a společně pomáhají. Důležitou činností spolupráce je využívání finančních dotací pro rozvoj obcí. V minulosti byla tímto způsobem realizována např. stavba cyklostezky Vratimov-Sviadnov, která byla následně doplněna informačními tabulemi a lavičkami. Byla vytvořena pracovní místa sdílených úředníků pro oblast veřejných zakázek a agendu ochrany osobních údajů.

Nebo byly pořízeny strategické dokumenty, potřebné k plánování a rozvoji aktivit v obcích.

DSO RSB Vám chodník v obci sice nepostaví, ale pomůže starostovi celý proces usnadnit a některé věci udělat lépe. Pravidelná setkávání starostů, která probíhají čtyřikrát ročně, napomáhají udržovat kontakty a plánovat společné aktivity. Také se tímto způsobem rozdávají a sbírají cenné zkušenosti. Pořádáním školení jsou rozvíjeny znalosti a kvalifikace také úředníků a zastupitelů. V různých oblastech provádíme společné postupy, např. společný nákup elektrické energie a plynu. Sdílíme investice, např. pořízením prodejních tržních stánků pro sdílené používání. Ale také se snažíme podporovat lokální výrobce a řemeslníky, např. jejich účastí na každoroční kulturní akci Den Regionů.

Činnost svazku se neustále rozvíjí. Některé aktivity jsou po nabytí účelu ukončeny, jiné vznikají. Potenciál v pokračování je dlouhodobě zajištěn v organizaci sportovních a vě-

domostních soutěží pro mateřské a základní školy a seniory. Aktuálně také pracujeme na vydání společného kalendáře s lašskou tematikou, zachycujícího tradice a zvyky. Hledáme finanční příležitosti pro vytvoření 3D virtuální prohlídky významných objektů v obcích. A v budoucnu bychom rádi pracovali na obnově a vytváření nových informačních tabulí napříč regionem.

Pokud se o nás chcete dozvědět více, navštivte nás na webových stránkách: www.slezskabrana.cz, facebookových stránkách „Kultura Slezské brány“ nebo osobně dne 23.09.2023 na Dni Regionů v Paskově. A pokud byste měli námět na rozvoj našich aktivit, neváhejte mne kontaktovat na této emailové adrese: kristyna.sochova@slezskabrana.cz

Setkání zástupců obcí Regionu Slezská brána se 15. března 2023 uskutečnilo na Morávce

Zástupci členských obcí Regionu Slezská brána v červnu zavítali na své pravidelné zasedání do obce Morávka.

Zástupci obcí Regionu Slezská brána schválili účetní závěrku za rok 2022 a závěrečný účet za rok 2022. Závěrečný účet musí po jeho schválení projednat zastupitelstva jed-

notlivých obcí svazku na svých nejbližších zasedáních.

„Svazek obcí hospodařil v roce 2022 z celkovými příjmy ve výši 3,299 mil. Kč (99,19 % schváleného rozpočtu) a celkovými výdaji ve výši 4,140 mil. Kč (88,76 % schváleného rozpočtu). Rok 2022 byl tedy uzavřen s rozpočto-

vou ztrátou ve výši 841 tis. Kč. Tato ztráta byla kryta rezervou z hospodaření z předchozích let. Stav prostředků na účtech svazku a v pokladně byl k 31.12.2022 ve výši 706 tis. Kč,“ zmínil předseda RSB Petr Baďura.

Projektový manažer Ing. Miroslav Lysek zhodnotil uplynulý školní rok z pohledu vědomostních a sportovních akcí, která region pořádá ve spolupráci se základními, mateřskými školami a Střediskem volného času Vratimov.

Nejdiskutovanějším tématem tohoto setkání byla příprava Dne regionu, který se uskuteční 23. září v prostorech zámku a zámeckého parku Paskov. Na programu bude hudební a mažoretkové vystoupení, prodej

regionálních produktů z obcí našeho regionu a soutěže nejen pro děti. Tématem pro soutěž jednotlivých obcí bude drakiáda. Tradiční soutěž mezi jednotlivými obcemi nám popsal předseda RSB Petr Baďura: „Ve stejný den proběhne v zadní části parku tradiční paskovská drakiáda, a proto jsem i pro tuto meziobecní soutěž zvolili draky. Bude se hodnotit nejen vzhled, ale také letecké schopnosti. Všechny srdečně zveme k nám do Paskova.“

Další zasedání proběhne 14.09.2023 ve Vratimově.

Kristýna Sochová, tajemnice Dobrovolného svazku obcí Region Slezská brána

Charita Frýdek–Místek nabízí odlehčení Vaší péči

Máte blízkou osobu, která je závislá na Vaší každodenní péči? Rádi byste docházeli pravidelně do zaměstnání, ale máte strach, že o Vaše blízké nebude dostatečně postaráno?

A co kdybychom Vám řekli, že Charita Frýdek–Místek má pro Vás řešení?

Charitní týdenní stacionář je službou, která Vaším blízkým, seniorům, nabízí možnost pobytu v přátelském a odborně zabezpečeném prostředí. Denně se mohou zapojit do různých aktivit a programů, které jsou přizpůsobeny jejich potřebám a schopnostem. Zároveň ale nemusíte mít strach, že byste přišli o osobní kontakt. Týdenní stacionář je totiž poskytován ve všedních dnech, kdežto víkendy či svátky jsou určeny pro Vaše společné chvíle.

Stále se ale nemůžete rozhodnout? Možná Vám pomůže výpověď jedné z pečujících

osob: „Dlouho jsme s rodinou přemýšleli, jestli do toho jít. O péči jsme se střídali v rodině, a to je to, co nás unavovalo asi nejvíce. Stále jsme totiž řešili nějaký rozvrh. Týdenní stacionář jsme zvažovali, ale báli jsme se, aby to v mamce nevyvolalo spíše zmatek. Po půl roce jsme ale zjistili, že jediné, co v ní vyvolávalo zmatek byl ten chaos bez řádu. Teď litujeme, že jsme se k tomu nerozhoupali dřív. Mamka je spokojená, ráda, že může být stále mezi svými a my tak můžeme v klidu do práce, na nákup nebo si zajít na úřad/k lékaři, aniž bychom se strachovali, jestli je o ní dobře postaráno.“

Pokud Vás zajímá více, neváhejte kontaktovat vedoucí Charitního týdenního stacionáře, Darju Hamalovou, prostřednictvím tel.: 734 760 838 nebo e-mailu: darja.hamalova@charitafm.cz. Více také na našich webových stránkách www.charitafm.cz.

BESKYDSKÝ MONTMARTRE 2023

ROSENFELD FRÝDEK MÍSTEK

3. ROČNÍK

Letos již potřetí, za finančního příspěví a podpory SMFM, pořádá spolek výtvarníků ROSENFELD z.s., ve spolupráci se Spolkem pro Faunapark z.s., neformální setkání výtvarníků (malířů, grafiků, sochařů, šperkařů, řezbařů, keramiků a dalších "výtvarněm postážených" lidí) z celého Pobeskydí.

Těšíme se na prezentace spolků a klubů výtvarníků, jakož i základních a středních uměleckých škol a jiných výtvarně orientovaných skupin. Jedná se o mimořádnou příležitost předvedení své tvorby veřejnosti. Na setkání lze uspořádat workshopy, ukázky různých výtvarných technik nebo i aktivity se zapojením veřejnosti do tvorby. Zveme všechny k návštěvě tohoto festivalu a jíme přесvědčení, že se nám, spolu s výtvarníky a za bohatého doprovodu programu pro děti i dospělé podaří vytvořit báječnou tvůrčí atmosféru.

Registrační poplatky a vstupné je DOBROVOLNÉ!

FAUNAPARK

ul. Na Příkopě 1221, Frýdek - Místeček

Sobota 2. 9. 2023 instalace od 10:00, veřejnost od 14:00

Info na <https://beskydsky-montmartre.webnode.cz/>,
gallery.rosenfeld@gmail.com a tel. 731 180 533

PRODUKTOVÝ KATALOG

SDRUŽENÍ OBCÍ POVODÍ
MORÁVKY

CHCEME NA NAŠEM ÚZEMÍ POMOCI
ZVIDITELNIT SE MÍSTNÍM ŠIKOVNÝM
LIDEM A PODNIKATELŮM.

Chtěli byste být uveřejněni v Produktovém katalogu SOPM?

Vyplňte náš dotazník:

- v papírové podobě na Vašem obecním úřadě,
  - v elektronické podobě na našich stránkách.
- Nebojte se nám dát o sobě vědět.

Vaši prezentaci v rámci vzhikajícího katalogu společně doladíme.

WWW.SOPM.CZ

INZERCE

Vývoz odpadních vod

Vrubel Roman tel: 721 271 919

FRÉZOVÁNÍ PAŘEZŮ

- Levně a rychle
- Bez poškození terénu (pásová)
- Doprava ZDARMA do 50km

 737 21 44 21

Zdeněk Sikora Návsí

Korýtko

Hotelu Travný

Objednávky v Hotelu Travný

nebo na tel: 725 594 524

Pražmovské ozvěny - nepravidelný zpravodaj obce Pražmo. Vydává Obec Pražmo, 739 04 Pražmo 153, IČO 00576999 v nákladu 300 ks. Výtisk zdarma. Evidenční číslo zpravodaje MK ČR E 10387. Sazba a tisk: KLEINWÄCHTER holding s.r.o.